

גאוגרפיה ותכנון עירוני ואזורי (810)

המחלקה לגאוגרפיה
המכון ללימודים עירוניים ואזוריים
הפקולטה למדעי החברה
תשפ"ד 2023 - 2024

ראש המחלקה:

פרופ' גלעד רוזן
gillad.rosen@mail.huji.ac.il
טל' 02-5883344

ראש התכנית ומנהל המכון
ללימודים עירוניים:

פרופ' ערן רזין
msrazin@mail.huji.ac.il
טל' 02-5883368

רכזת המחלקה לגאוגרפיה:
מזכירות המחלקה
לגאוגרפיה:

גבי יפית בראון
yafitbr@savion.huji.ac.il
טל' 02-5881292 / 02-5883017
אתר המחלקה: <https://geography.huji.ac.il/>

רכזת המכון ללימודים
עירוניים ואזוריים:

גבי דורית ברק
doritb@savion.huji.ac.il
02-5883367
אתר המכון: <https://urbanstudies.huji.ac.il/>

מורי התכנית:

מר פואד אבו-חאמד
גבי ליאת אבו-חצירא
ד"ר נופר אבני
אדר' סופיה אלדור
גבי רותי אמיר
ד"ר שירה בוקצ'ין - פלס
ד"ר עמית בירנבוים
מר עדי בן-נון
ד"ר ענאיה בנא ג'יריס
גבי שרון בנד
ד"ר רוני בר
ד"ר מיכל בריאר
ד"ר גיל גורדון
מר עופר גרידינגר
ד"ר יאיר גרינברגר
גבי חני דודי
גבי יעל המרמן-סולר
אדר' יואב וינברג
גבי מליחה זגייר
פרופ' שלמה חסון
מר רן חקלאי
ד"ר עמית טובי
אדר' ירון טוראל
פרופ' גלית כהן-בלנקשטיין
אדר' הילה לוטן
פרופ' נעם לוין
מר גדעון לרמן
גבי רונית מזר
מר חן נאור
ד"ר אמילי סילברמן
ד"ר חיים פיאלקוף

פרופי ערן פייטלסון
פרופי איתי פישנהדלר
גבי דקלה פרסיקו
פרופי דני פלזנשטיין
ד"ר שאול ציונית
ד"ר גיי קפלן
מר מוטי קפלן
ד"ר עו"ד גדי רובין
פרופי גלעד רוזן
פרופי ערן רזין
פרופי אדרי רפי רייש
גבי נעמה רינגלר
גבי עינב רינגלר
פרופי נעם שובל
גבי נאוה שיר
ד"ר מאיסה תותרי פאח'ורי

המחלקה לגאוגרפיה והמכון ללימודים עירוניים ואזוריים מציעים תכנית משותפת לתואר מוסמך "גאוגרפיה ותכנון עירוני ואזורי". התכנית מעניקה השכלה מקיפה בתחום התכנון העירוני והאזורי. קורסי המכון ללימודים עירוניים ואזוריים מתמקדים בלימודי הליבה של התכנון העירוני והאזורי (כגון דיני תכנון ובנייה, תיאוריות בתכנון, תכנון – הלכה ומעשה), בלימודים בעלי גוון פרופסיונאלי (אולפנים בתכנון, נדל"ן, פרוגרמות, עיצוב עירוני, קליניקה אורבאנית) ובמגוון לימודים עירוניים אינטר-דיסציפלינאריים. לימודי גאוגרפיה כוללים את המטען העיוני בגאוגרפיה עירונית ובתחומים רלוונטיים אחרים, וכלים מתודולוגיים (מערכות מידע גאוגרפיות, שיטות איתור מתקדמות, חישה מרחוק, שיטות מחקר וסטטיסטיקה). התואר מכשיר את מוסמכיו לעבודה כמתכננים עירוניים ואזוריים ובתחומים אחרים של מדיניות עירונית, ולמחקר בתחום הלימודים העירוניים והאזוריים והגאוגרפיה העירונית.

קורסי השלמה לתלמידים ללא ידע מקדים:
מבוא לסטטיסטיקה, גאואינפורמטיקה ב' וגאוגרפיה של פעילות כלכלית.

ההוראה נשענת על אנשי סגל אקדמי של האוניברסיטה העברית ועל בכירים מעולם התכנון – מהמגזר הציבורי / הממשלתי בהווה ובעבר או יועצים פרטיים, עם דגש על ותיקים ובעלי ניסיון רב-שנים.

מסלולי הלימוד ותנאי הקבלה

הלימודים מתנהלים בשני מסלולים:

א. מסלול מחקרי: מיועד להעמיק ולהרחיב את ידיעות התלמידים, כדי לפתח את כושרם המחקרי, לביצוע עבודה מחקרית מורחבת. תלמידים יוכלו להתקבל למסלול זה לאחר שאחד המורים הקבועים במחלקה הביע את הסכמתו בכתב להדרכתו בכתובת התיזה.

תנאי קבלה: ציון ממוצע של 85 לפחות בלימודי הבוגר.
תלמיד המתקבל בשנה א' למסלול העיוני יוכל לעבור למסלול המחקרי אם השיג ממוצע של 85 לפחות ב- 20 נ"ז בלימודי המוסמך.
סה"כ נ"ז לתואר מסלול א': 40 נ"ז + 4 נ"ז (כתיבת עבודה סמינריונית בתחום "תכנון עירוני ואזורי") = 44 נ"ז + עבודת גמר.

ב. מסלול עיוני: ירחיב ויעמיק את הידע בתחום הגאוגרפיה והתכנון העירוני והאזורי הן בכיוון המקצועי והן בכיוון העיוני. במסלול זה אין עבודה מחקרית מורחבת ומספר הקורסים רב יותר.

תנאי קבלה: ציון ממוצע של 82 לפחות בלימודי הבוגר.

סה"כ נ"ז לתואר מסלול ב': 44 נ"ז + 8 נ"ז (כתיבת שתי עבודות סמינריוניות, לפחות אחת בתחום תכנון עירוני ואזורי) = 52 נ"ז.

מבנה התואר

קורסי השלמה (לא לה שלא למדו אותם או קורסים דומים במהלך לימודי התואר הראשון או במסגרת אחרת):

גאואינפורמטיקה ב'	2 נ"ז
גאוגרפיה של פעילות כלכלית	3.5 נ"ז
השלמה בסטטיסטיקה	3 נ"ז (משתנה בהתאם לקורס הספציפי)
סה"כ	8.5 נ"ז

לימודי חובה – גאוגרפיה

סוגיות חדשות במחקר העירוני והאזורי	2 נ"ז
שיטות מחקר למוסמך	3 נ"ז
קורס מתקדם בתחום הממ"ג	2-3 נ"ז
סה"כ	7-8 נ"ז

חובת בחירה גאוגרפיה – לימודי ליבה עיוניים בתכנון וסביבה (יש לבחור לפחות שלושה קורסים)

עיר וחברה	2 נ"ז
תכנון מטרופוליני	2 נ"ז
עיצוב המרחב בישראל	2 נ"ז
גישות למדיניות סביבתית במרחב	2 נ"ז
כלכלה עירונית ואזורית	2 נ"ז
תמורות במדיניות הקרקעית והתכנונית בישראל	2.5 נ"ז
תכנון בדרום הגלובאלי	2 נ"ז
תכנון סביבתי: סוגיות וגישות	2 נ"ז
תכנון תחבורה ומודלים	2 נ"ז
שינויי אקלים וחברה: השלכות, פגיעות והסתגלות	2 נ"ז
סה"כ	6 נ"ז

לימודי חובה – תכנון

תיאוריות בתכנון	2 נ"ז
מבוא לדיני תכנון ובניה	2 נ"ז
סמינר מכוני	1 נ"ז
סה"כ	5 נ"ז

חובת בחירה בתכנון עירוני (יש לבחור לפחות קורס אחד)

עקרונות בעיצוב עירוני	2 נ"ז
תכנון - הלכה ומעשה	2 נ"ז
מבוא לכלכלת מקרקעין וענף הנדל"ן	2 נ"ז
סה"כ	2 נ"ז

חובת בחירה - שני אולפנים בתכנון

סה"כ	8-4 נ"ז
------	---------

קורסי בחירה בתכנון עירוני ואזורי (להשלמת 19 נ"ז במסגרת המכון)

סה"כ	8-6 נ"ז
------	---------

קורסי בחירה בגאוגרפיה להשלמת 40 נ"ז במסלול א' או 44 נ"ז במסלול ב' (לא כולל נ"ז עבור כתיבת עבודות סמינריוניות)

סה"כ	4-0 נ"ז במסלול א' 8-3 נ"ז במסלול ב'
------	--

כתיבת 2 עבודות סמינריוניות במסגרת קורס סמינר / שו"ס.

חובה לבחור קורס אחד לפחות המוגדר "כסמינר"	
עבודה סמינריונית אחת בתחום "תכנון עירוני ואזורי" במסלול א'	4 נ"ז
שתי עבודות סמינריוניות במסלול ב' (לפחות אחת בתחום תכנון עירוני ואזורי)	8 נ"ז

הרכב הציון למוסמך במסלול המחקרי :

ממוצע ציוני קורסים	65%
עבודת גמר	35%

הרכב הציון למוסמך במסלול עיוני :

ממוצע ציוני קורסים	100%
--------------------	------

תואר מוסמך בגאוגרפיה ותכנון עירוני ואזורי- במגמת תכנון תחבורה

קורסי השלמה (לא להשלים) שלא למדו אותם או קורסים דומים במהלך לימודי התואר הראשון או במסגרת אחרת) :

גיאווינפורמטיקה ב'	2 נ"ז
גאוגרפיה של פעילות כלכלית	3.5 נ"ז
השלמה בסטטיסטיקה	3 נ"ז (משתנה בהתאם לקורס הספציפי)
סה"כ	8.5 נ"ז

לימודי חובה – גאוגרפיה

סוגיות חדשות במחקר העירוני והאזורי	2 נ"ז
שיטות מחקר למוסמך	3 נ"ז
קורס מתקדם בתחום הממ"ג (למי שלא ייקח ממ"ג בתכנון תחבורה)	2-3 נ"ז
סה"כ	8-7 נ"ז

חובת בחירה גאוגרפיה – לימודי ליבה עיוניים בתכנון וסביבה (יש לבחור לפחות שני קורסים)

סה"כ	4 נ"ז
------	-------

לימודי חובה – תכנון

תיאוריות בתכנון	2 נ"ז
מבוא לדיני תכנון ובניה	2 נ"ז
סמינר מכוני	1 נ"ז
סה"כ	5 נ"ז

חובת בחירה בתכנון עירוני (יש לבחור לפחות קורס אחד)

עקרונות בעיצוב עירוני	2 נ"ז
תכנון - הלכה ומעשה	2 נ"ז
מבוא לכלכלת מקרקעין וענף הנדל"ן	2 נ"ז
סה"כ	2 נ"ז

חובת בחירה - שני אולפנים בתכנון

סה"כ	4-6 נ"ז
------	---------

קורס חובה במגמה בתכנון תחבורה

סה"כ	2 נ"ז
------	-------

קורסי חובת בחירה במגמה בתכנון תחבורה

מבוא לכלכלת תחבורה	2 נ"ז
מבוא להנדסת תחבורה	2 נ"ז
תכנון תחבורה ומודלים	2 נ"ז
תכנון תחבורה ציבורית – מהלכה למעשה	2 נ"ז
סוגיות במדיניות תחבורה	2 נ"ז
ממ"ג בתכנון תחבורה	2 נ"ז
סה"כ	4 נ"ז

קורסי בחירה במגמה בתכנון תחבורה
סה"כ

6 נ"ז

קורסי בחירה בתכנון עירוני ואזורי
סה"כ

לפחות 4 נ"ז

קורסי בחירה בגאוגרפיה

להשלמת 40 נ"ז במסלול א' או 44 נ"ז במסלול ב' (לא כולל נ"ז עבור כתיבת עבודות סמינריוניות)

כתיבת 2 עבודות סמינריוניות במסגרת קורס סמינר / שו"ס.
חובה לבחור קורס אחד לפחות המוגדר "כסמינר"

עבודה סמינריונית אחת במסלול א' (בתחום תכנון התחבורה) 4 נ"ז
שתי עבודות סמינריוניות במסלול ב' (לפחות אחת בתחום תכנון התחבורה) 8 נ"ז

מסלול א' בלבד

עבודת גמר

סה"כ נ"ז לתואר מסלול א':

40 נ"ז + 4 נ"ז (כתיבת סמינר בתכנון תחבורה) = 44 נ"ז

סה"כ נ"ז לתואר מסלול ב':

44 נ"ז + 8 נ"ז (כתיבת 2 סמינרים, לפחות אחת בתכנון תחבורה) = 52 נ"ז

הרכב הציון למוסמך במסלול המחקרי:

ממוצע ציוני קורסים 65%
עבודת גמר 35%

הרכב הציון למוסמך במסלול העיוני:

ממוצע ציוני קורסים 100%

לא ניתן לכתוב עבודות סמינר בשנת ההשלמה.

עבודות הסמינר ייכתבו אצל מרצים שונים מהתכנית.

במסגרת כתיבת שתי עבודות הסמינר במסלול ב' יש לבחור בקורס אחד המוגדר שו"ס וקורס אחד המוגדר כסמינר.

פירוט קורסים, כולל סילבוסים: <http://shnaton.huji.ac.il/index.php#>

רשימת קורסי התואר

שם הקורס	מס' הקורס	נזי"ם
----------	-----------	-------

קורסי השלמה: חובה לתלמידים שלא למדו במהלך התואר הראשון

גאוגרפיה של פעילות כלכלית	40104	3.5
מבוא לסטטיסטיקה לגאוגרפים א'	40115	3
גיאואינפורמטיקה ב'	40942	2

קורסי חובה לתוכנית: יש ללמוד את כולם

סוגיות חדשות במחקר העירוני והאזורי	40732	2
שיטות מחקר למ"א	40903	3
מבוא לדיני תכנון ובנייה	49807	2
תאוריות התכנון	49841	2
סמינר מכוני	49854	1

קורסי ליבה, חובת בחירה: יש ללמוד לפחות 4

תכנון מטרופוליני	40870	2.5
שינויי אקלים וחברה: השלכות, פגיעות והסתגלות	40959	2
גישות למדיניות סביבתית במרחב	40422	2
תמורות במדיניות הקרקעית והתכנונית בישראל	40831	2.5
עיר וחברה	40650	2
עיצוב המרחב בישראל	40971	2
כלכלה עירונית ואזורית	40978	2
תכנון סביבתי: סוגיות וגישות	40652	2
תכנון בדרום הגלובלי	40832	2
תכנון תחבורה ומודלים	40944	2

אולפנים: חובה ללמוד לפחות 2

אולפן בתכנון ארצי	49897	4
אולפן בעריכת הנחיות מרחביות ליישוב מוגדר	49822	2
אולפן בתכנון ועיצוב אזורי מגורים חדשים	49883	2
אולפן מרחב ציבורי רב גילאי	49814	4
אולפן בתכנון סביבתי	40860	4
אולפן בתכנון ומדיניות עירונית אסטרטגית	40811	4
אולפן בתכנון איזורי	49809	2

קורס GIS מתקדם: יש ללמוד לפחות קורס אחד

בשירות התכנון GIS	49800	2
ממ"ג בתכנון תחבורה	49827	2
מבוא למדעי הנתונים גיאוגרפי מרחבי	40710	3
ניתוח עירוני ואזורי - יישומי GIS	40957	3
סדנא בממ"ג ראסטרי	40834	2
איכות חיים בעיר החכמה	40995	2
שימושי GIS לקבלת החלטות בשמירת טבע	40220	2
ניתוח פעילות אנושית במרחב באמצעות מדע דיגיטלי	40836	2
סימולציה עירונית	40123	2

חובת בחירה: יש ללמוד לפחות קורס אחד

2	49873	עקרונות בעיצוב עירוני
2	49812	תכנון - הלכה למעשה
2	49804	מבוא לכלכלת מקרקעין וענף הנדל"ן

חובת כתיבת 2 עבודות סמינריוניות במהלך התואר, אחת בנושא ג"ג ואחת בנושא תכנון

2	40122	גאואינפורמטיקה ומדע נתוני המרחב
2	40636	המרחב כתשתית: קהילות וקונפליקטים עירוניים
2	40752	סוגיות עירוניות וסביבתיות בתחום התיירות
2	40769	קליניקה אורבנית- התמחות מעשית בתכנון חברתי
2.5	40831	תמורות במדיניות הקרקעית והתכנונית בישראל
2	40971	עיצוב המרחב בישראל
2	40653	תהליכים בשוק הדיור
2	40650	עיר וחברה
2	40771	התמחות בתכנון חברתי עם הקליניקה האורבנית
2	40870	תכנון מטרופוליני
2	40982	תשתיות, אנרגיה וחברה
2	40985	התנהגות סביבתית
2	40953	שלטון מקומי
2	40908	פוליטיקה עירונית ודמוקרטיה

קורסי בחירה במסגרת לימודי ג"ג

3	40358	תכנות ב python
2	40827	אנרגיה, קונפליקטים וקבלת החלטות
2	40965	יישוב סכסוכים סביבתיים חוצי גבולות בעידן של תמורות גאופוליטיות
2	82892	קלימטולוגיה סינופטית של מזה"ת וישראל
3	55799	כלכלה רגולציה ומודלים של אנרגיה ומים
2	49601	דיני סביבה
2	40122	גאואינפורמטיקה ומדע נתוני המרחב
2	40996	ערים חכמות: היבטים טכנולוגיים וחברתיים של החידוש העירוני
3	40733	יסודות הסטטיסטיקה המרחבית, יסודות הסטטיסטיקה המרחבית
2	40850	מדיניות סביבתית להלכה ולמעשה
2	40421	הגיונות קאנטיאניים: על תיאור ותיאוריה בגאוגרפיה
2	40771	התמחות בתכנון חברתי עם הקליניקה האורבנית
2	40981	נחלים עירוניים אתגרים והזדמנויות
1	40681	סמינר במדיניות סביבתית
2	40978	כלכלה עירונית ואזורית
2	40252	היבטים מרחביים של החברה הפלסטינית בישראל
2	40997	ערים חכמות: פרויקט אינטגרטיבי
2	40653	תהליכים בשוק הדיור
2	40995	איכות חיים בעיר החכמה
2	40994	פרויקט: טכנולוגיות לניהול ערים חכמות
4	53603	הפוליטיקה של הטבע

קורסי בחירה במסגרת לימודי תכנון

2	40422	גישות למדיניות סביבתית במרחב
2.5	40831	תמורות במדיניות הקרקעית והתכנונית בישראל
2	40971	עיצוב המרחב בישראל
2	49800	בשירות התכנון GIS
2	49873	עקרונות בעיצוב עירוני
2	40953	שלטון מקומי ופיתוח עירוני
2	40652	תכנון סביבתי: סוגיות וגישות
2	40769	קליניקה אורבנית- התמחות מעשית בתכנון חברתי
2	40999	מערכות תחבורה חכמות
2	40996	ערים חכמות: היבטים טכנולוגיים וחברתיים של החידוש העירוני
2	40636	המרחב כתשתית: קהילות וקונפליקטים עירוניים
2	49832	תשתיות עירוניות חכמות ומקיימות
2	40650	עיר וחברה
2	40870	תכנון מטרופוליני
2.5	40908	פוליטיקה עירונית ודמוקרטיה מקומית
3	40957	ניתוח עירוני ואזורי - יישומי GIS
2	49801	יישומי D3 MAP AUTOCAD לתכנון עירוני
2	49816	מעמד השימור בזירת התכנון - היבטים מעשיים
2	49817	פרוגרמות ומדיניות קרקעית בישראל
2	49828	תכנון תחבורה ציבורית - מהלכה למעשה
2	40981	נחלים עירוניים אתגרים והזדמנויות
3	40832	תכנון בדרום הגלובלי
2	40978	כלכלה עירונית ואזורית
2	49810	מערכות הסעת המונים- תכנון ורגולציה
2	40252	היבטים מרחביים של החברה הפלסטינית בישראל
2	40653	תהליכים בשוק הדיור
2	49833	המאיץ לחדשנות ויזמות עירונית
2	49811	פיתוח נדלן ויזמות עירונית
2	49813	תכנון מסחר, תעסוקה, תעשייה ותיירות - מהלכה למעשה

קורסי בחירה בתחום תכנון תחבורה

2	49824	מבוא לכלכלת תחבורה
2	49825	מבוא להנדסת תחבורה
2	49827	ממ"ג בתכנון תחבורה
2	40944	תכנון תחבורה ומודלים
2	49828	תכנון תחבורה ציבורית - מהלכה למעשה
2	40709	סוגיות במדיניות תחבורה
2	49810	מערכות הסעת המונים- תכנון ורגולציה
2	40944	תכנון תחבורה ומודלים